

Iluze designu — studentské práce z českých vysokých uměleckých škol

Pavλίna Adášková / Letokruh

Letokruh je přírůstek dřeva vytvořený rostlinným pletivem v průběhu jednoho vegetačního období a v tomto případě i název série broží Pavlíny Adáškové. Autorka jej, inspirována právě tímto přírodním motivem, využila k zaznamenání narození sebe a svých šesti sourozenců. Šperky kopírují velikosti a tvary letokruhů a odpovídají datu narození konkrétního člena rodiny. Brože můžeme chápat jako symboliku sounáležitosti s rodinou či zachycení významného momentu. Povrchové pozlacení dřevěného materiálu odkazuje k bohatství osobního (rodinného) světa, jež je však ukryté před vnějším (okolním) prostředím.

Ilona Dragoeva / AM

Studentka ateliéru Sklo vytvořila tři scény, v nichž uplatňuje dlouhodobou zkušenost s křehkým materiálem a oblíbenou ilustraci. Inspirována pohádkovým světem Lewise Carolla i temnými příběhy Tima Burtona postavila stolní a nápojové sklo do zcela jiné pozice - do iluzivní hry, v níž se užitková hodnota ztrácí. Přitom se chopila sériově vyráběných předmětů (konvička, váza) a doplnila je téměř nenápadnými, avšak precizně a ručně vyrobenými detaily (citrón, čajový sáček).

Barbora Dvořáková / „Cestou do nebe...“

Pro Barboru Dvořákovou může být šperk například inspirací, ochranou, vzpomínkou, uklidněním, krásou nebo hrou. Citlivá povaha se přenáší i do její tvorby. Soubor ze tří druhů bělostného perli „Cestou do nebe...“ je lehký, křehký a senzitivní. Snahou autorky bylo poskytnout nositelům příjemný pocit, který její šperky vyvolávají - atmosféru rovnováhy, klidu a požitku z krásy. Jejich vlastnosti by měly nositele zároveň také „ochránit“ před negativními aspekty každodenního života. Prostřednictvím této kolekce se všichni můžeme alespoň na malou chvíli ocitnout v „sedmém nebi“.

Zdeňka Fusková / Průhledy

Zdeňka Fusková dlouhodobě rozvíjí techniku světelně exponovaného stínu lámaného skla. Vytváří tzv. interiérové „mood makery“, které navozují příjemnou atmosféru v bytě. Díky pečlivě lámanému a zpětně lepenému sklu rekonstruuje zanikající krajinu v jejím bydlišti. Náročně vytvořené skleněné kmeny kopírují skutečnou velikost původních kmenů stromu. Vzniká tak podivuhodný „ilustrovaný“ záznam paměti krajiny, která se vlivem industrializace vytrácí.

Jan Grabowski / „Is this like an art or something?“

Projekt „Is this like an art or something?“ představuje sérii triček, jenž zde figurují jako jedna z nejjednodušších oděvních forem. Tričko jako produkt nemá tendenci představovat velké hodnoty, ať už obsahové nebo materiálové, divák se na něj dívá většinou

jako na vizuálně či kulturně nehodnotný produkt. Běžně mu nevěnujeme velkou pozornost, i když je součástí každodenního života. Grabowského trička prezentované na fotografiích mají nátisky (printy) a vyjadřují se k tématům jako je pozice umělce bez vybudované image, zavrnutí přijatých hodnot vkusu, vizuální hodnota vyjadřovacích prostředků atd.

Kristýna Horáčková / Ochránci

V době konzumu vyžadujeme, aby věci, které vlastníme, měli více než jednu funkci. Série šperků Ochránci od Kristýny Horáčkové nejsou pouhou ozdobou. Jejich estetická a užitková funkce je doplněna o přidanou hodnotu, a to ochranou. Autorka experimentovala s materiálem a nakonec použila na šperky reflexní materiál Nano Cord. Šperky jsou upleteny z čedičového vlákna, specifického technického hedvábí, které je ohebné a zároveň pevné.

Daniel Kinský / Profane

Pracovní název objektu „Nejatraktivnější váza na světě“ od Daniela Kinského naznačuje autorovo uvažování o váze jako doplňku interiéru, pro jehož dekor jsou často používány lákavé ornamenty. Namísto řešení povrchu plošným způsobem se ale obrací do živého prostředí hracích automatů a pouťových atrakcí. Na jednoduchém, téměř klasickém tvaru bílé vázy přímočaře využívá „hravá“ barevná světla, aby tak přitáhl divákovu pozornost. Vizuální (pop-artové) dílo, inspirující se v každodenním životě, se dotýká problematiky lidského chtění a naráží na otázku designu jako formální dekorace, v níž se užitná funkce zcela vytrácí.

Kateřina Koblrová / Autorský šperk

Série šperků z tabulového skla je založena na kontrastu mezi geometrickými tvary a měkkostí lidského těla. Autorku Kateřinu Koblrovou v díle zajímá především otázka nositelnosti. Jednotlivé části tenkého a snadno „zničitelného“ materiálu spojuje surovým konstrukčním prvkem - kovovými šrouby. Sklo a kov, používané v architektuře a odkazující k industriální éře, v tomto případě narušují a téměř deformují přirozené pohyby svého nositele. Ten se tak podřizuje objektu a stává se statickým.

Tomáš Krejčí / Nafukovačka I

Série nafukovacích svítidel vznikla ve spolupráci s firmou Fatra Napajedla (společnost Fatra patří k prvnímu zpracovateli plastů v České republice a proslavila se díky nafukovacím hračkám). Tomáš Krejčí zkoumá vlastnosti skla, křehkost, transparentnost, které obaluje - chrání vnějším nafukovacím polštářem. Jednotlivé svařované foliové díly jsou po nafouknutí „věznicí“ světelného zdroje. Zároveň ostré tvary skleněného objektu vnější obal ohrožují - mohou jej propíchnout. Dochází tak k napětí mezi materiály i řemeslnou prací a designem.

Kateřina Kučerová / Instrument

Kuriózní přehrávač od Kateřiny Kučerové je variací na klasický gramofon a zprostředkovává pro mnohé neznámý zážitek jiného vnímání hudby. Tento mechanický stroj je založen na vedení zvuku kostí za pomoci speciální přenosky určené ke skousnutí zuby vnímatele. Ocelová přenoska s jehlou se pohybuje po drážce desky a rozvibruje se. Následně je chvění zuby vedeno lebeční kostí do vnitřního ucha, kde se převádí na reálný zvuk. Samotná obsluha tohoto objektu je specifická a vyžaduje základní poučení pro uživatele, který touží po uměleckém prožitku.

Jakub Neufuss / Jizerské hole

Hole jsou součástí série Jizerského šperku, jenž využívá autenticity prostředí Jizerských hor. Nalezené dřevo podléhající času i vlivům počasí kombinuje Jakub Neufuss s průzračným křišťálem i s komponenty společnosti Preciosa. Díky čirému sklu, které opticky zvětšuje a současně deformuje strukturu jasanového dřeva, můžeme vidět horskou krajinu z jiného pohledu. Jakub Neufuss tvoří spolu s Janem Salanským pod značkou SKUBB.

Kateřina Rydlová / Dotkni se

Minimalistická interaktivní instalace Dotkni se od Kateřiny Rydlové komunikuje s divákem skrze magnetickou tekutinu. Když se divák dotkne lineárního potenciometru, rozkmitá se tekutina ve skleněné míse z opaxitu, která zprostředkuje kontakt mezi divákem a objektem. Formou hravé interakce diváka s předmětem autorka odkazuje na určitou předmětnost a vyžadovaný, ale ne vždy nutný, dotyk, jenž je nevyhnutelně spojován s designem.

Nikol Rýdlová / Recyklujeme

Objekt Recyklujeme reaguje na opětovné využití předmětů, jak napovídá sám název díla. Proces recyklace vychází z motivu sestavení jednotlivých prvků, běžných a základních předmětů každodenního používání, které dohromady vytváří nový vizuální zážitek. Skleněné bílé lahve společně s dřevěným středovým, a zároveň dělicím prvkem, působí minimalistickým dojmem. Použité materiály s sebou přináší ladnost a zároveň určitou křehkost až pomíjivost podtrženou vzájemným jednoduchým svázáním skleněných lahví.

David Sivý / 2

Projekt 2 poukazuje na důležitost vztahu a komunikace dvou lidí v dnešní uspěchané době. Výsledný produkt představuje unikátní počín ve světě komunikačních zařízení. Autor David Sivý použil na realizaci technologicky známé postupy, ale využívá je nevšedním tvůrčím způsobem. Zároveň se snaží opustit designéřské ego a výslednou formu nechává s pokorou na přírodě.

Jitka Ticháčková / Srdce

Kolekce meditativních objektů „pro pohlazení duše“ se naivním, ale upřímným způsobem snaží znovu zahřát lidská srdce, aby se co nejvíce přiblížila nezkaženým dětským srdcím. Šperkařka Ticháčková, jež tvoří pod značkou Je ticho, se v tomto díle inspirovala obrazovou knížkou Anny Pleštilové Ovoce Čok, konkrétně narážkou na postupnou ztrátu citu. K dosažení „zahřátí“ je však třeba zapojení samotného majitele a určitého rituálu. Srdce je zpočátku bílé, až zasypaním objektu vybraným pigmentem se jeho povrch obarví a „zahřeje“. Vizuálně poutavá úprava technikou flockování, spočívající v nanášení textilní stříže na lepidlem potažené plochy, vytváří souvislou sametově hebkou vrstvu.

Kryštof Vitner / Sebemop

Jaké je to být hadrem, mopem? Tuto otázku si položil Kryštof Vitner, který si pro svou performance vytvořil vlastní mop. Obléká onen Sebemop a pro výstavní prezentaci vytírá galerii před vernisáží. Nabírá všechny nečistoty, nabaluje, ždímá a potom zase nabaluje. Výsledný záznam performance a samotný objekt vycházející z produktu, užitkového předmětu, představuje autorovu zkušenost a odpověď na danou otázku. Závěr zní: není lehké být mopem.

Ivana Zuskinová & Lenka Mlynarčíková & Matúš Opálka / latex - indi

Trojice autorů se ve své tvorbě primárně soustředí na možnosti překračování hranic při práci s neobvyklým materiálem, jakým je latex. Nové technologické postupy umožňují výrobu vlastní metráže, již komponují do interiérových produktů, ale i site-specific instalací a do tzv. objektové malby. Snahou skupiny Lúčetóne je narušení stereotypů spojených s tímto specifickým materiálem a jeho použití v reálných a funkčních interiérových produktech. Hranice prostoru mezi světlem a stínem se zjemňuje, vytrácí.

Adéla Machová & Dana Zikmundová

Dům umění Ústí nad Labem

Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně

Klíšská 1101/129a, 400 96 Ústí nad Labem

www.duul.ujep.cz